

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директорка Державного науково-методичного центру змісту культурно-мистецької освіти

Марина БРИЛЬ

«15» _____ 2025 р.

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР
ЗМІСТУ КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

**ТВОРИ
В ПЕРЕКЛАДІ ДЛЯ СОПЛКИ
випуск V**

**Збірка навчального репертуару
для елементарного та середнього (базового) підрівнів
початкової мистецької освіти**

Укладач:

Ю. М. Павленко

викладач Черкаської дитячої школи мистецтв імені Валентина Талаха, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, заслужений працівник культури України

Рецензенти:

В. М. Гамар

голова циклової комісії відділу народних інструментів, викладач Комунального закладу Львівської обласної ради Дрогобицький музичний фаховий коледж імені В. Барвінського, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист

Ю. Є. Фокшей

викладач Волинського фахового коледжу культури і мистецтв імені І. Ф. Стравінського Волинської обласної ради, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист

Відповідальна
за випуск:

А. Г. Полещук

Рекомендовано

на засіданні педагогічної ради
Черкаської дитячої школи мистецтв
ім. Валентина Талаха
(протокол № 3 від 20 березня 2025 р.)
© Павленко Ю. М., 2025 р.
© Державний науково-методичний центр
змісту культурно-мистецької освіти, 2025 р.

Вступ

Нотний збірник «Твори в перекладі для сопілки. Випуск V» це продовження серії збірників, укладачем яких є Юрій Павленко, Заслужений працівник культури України, викладач-методист вищої категорії Черкаської дитячої школи мистецтв ім. Валентина Талаха.

До збірки увійшли твори різноманітні за стилем і жанром, написані композиторами попередніх епох та сучасними композиторами, обробки українських народних пісень у перекладі і аранжуванні Юрія Павленка для українського народного інструменту сопілка.

Мета видання – створити різноманітний і різноплановий репертуар для учнів-сопілкарів елементарного та базового підрівнів початкової мистецької освіти. Використання в збірнику творів різних жанрів і епох дозволяє опановувати учням різноманітні прийоми, навички гри і звуковидобування на музичному інструменті сопілка.

Методичні рекомендації

Людмила Павленко «Спогади у вечірню годину» це лірична п'єса танцювального характеру у стилі румба. П'єса має три частинну будову. В тактах № 6, 16-17, 24, 28, 38, 48-49 потрібно застосовувати додаткову аплікатуру нот «ре-дієз» та «мі». При виконанні твору необхідно чітко відчувати ритмічну пульсацію, характерну для танцювального жанру. Плавне та м'яке голосоведіння необхідне для створення ліричного образу.

Юрій Павленко «Віночок Українських народних пісень» Основу твору складають популярні українські народні пісні. При вивченні твору необхідно звернути увагу учня на зміну розміру і темпу у другому епізоді з $2\frac{1}{4}$ на $3\frac{1}{4}$ і на те, що аплікатура ноти «соль-дієз» в першій, та «соль-дієз» другій октаві різна. Кожний наступний епізод має звучати у більш швидкому темпі, ніж попередній, створюючи атмосферу веселого свята і в кінці – переможний козацький марш.

Giuseppe Tartini «Sarabande» – це твір італійського скрипаля і композитора XVIII століття Джузеппе Тартіні. Має дві частини. В такті № 6 потрібно застосовувати додаткову аплікатуру між форшлагом «мі» та нотою «ре-дієз», в такті № 30 нота «ре-дієз» грається основною аплікатурою. При виконанні твору необхідне плавне звуковедення, теми мають звучати наспівно і виразно.

Олександр Кравчук «Гумореска» п'єса українського композитора, скрипаля диригента і педагога. В тактах № 59, 62, 71, 75, 78, 80, 83 потрібно застосовувати додаткову аплікатуру нот «ре-дієз» та «мі». Основні теми твору мають танцювальний характер, швидкий темп. При виконанні потрібно звернути увагу на штрихи, подвійні ноти бажано виконувати штрихом «подвійне стакато».

Christoph Willibald Ritter von Gluck «Melodia» dall'opera «Orfeo ed Euridice» При вивченні тексту необхідно звернути увагу учня на те, що аплікатура ноти «соль-дієз» в першій, та «соль-дієз» другій октаві різна. Особливу увагу потрібно приділити вивченню пасажу у 8 такті від ноти «мі» першої октави до ноти «сі» другої октави. В тактах № 5-8, 19-20 потрібно застосовувати додаткову аплікатуру нот «ре-дієз» та «мі». Важливою є робота над плавним звуковеденням, чітким виконанням пасажів та фразуванням.

Daniel Alomía Robles «El Condor Passa» найбільш відома п'єса перуанського композитора Даніеля Аломія Роблеса (1871-1942). В ліричній мелодії твору важливо досягнути плавних переходів від однієї ноти до іншої, намагаючись передати політ одного з найбільших птахів на планеті – перуанського кондора.

Vladimir Cosma «Sirba» Автор сучасний французький композитор, диригент і скрипаль найбільш відомий як композитор музики до кінофільмів. Особливу увагу потрібно приділити вивченню переходу між нотами «мі» «фа-дієз» «соль-дієз» «ля», щоб перехід був ритмічним та чітким потрібно довести його до автоматизму, а після цього працювати над всією п'єсою (бажано під метроном). При виконанні твору необхідно досягти легкості і граціозності основної теми, яка контрастує з м'якою, ліричною темою середньої частини.

Anatol Chiriac «Silvia» лірична п'єса сучасного молдовського композитора, виконання якої вимагає дуже плавного голосоведення, чіткості у виконанні «групетто» в тактах 23, 29-31, 37-40.

Пилип Бриль «Українська гумореска» п'єса українського композитора, джазового піаніста і аранжувальника. Твір розрахований на учня, який вільно володіє навичками гри на сопілці. Вивчати потрібно частинами а потім з'єднувати їх у цілісну п'єсу, витримуючи характери і темпи частин. В тактах № 20, 24, 62, 82, 114, 118 потрібно застосовувати додаткову аплікатуру ноти «ре-дієз». В тактах № 34, 81, 86 потрібно застосовувати додаткову аплікатуру нот «ре-дієз» та «мі». «Українська гумореска» Пилипа Бриля захоплює своєю різноплановістю, в ній чергуються швидкі, віртуозні теми з джазовими, блюзовими епізодами.

Спогади у вечірню годину

Animato $\text{♩} = 105$

Людмила Павленко

сопілка

Piano

соп.

Pno.

соп.

Pno.

соп.

Pno.

Measures 1-4 of the musical score. The Sopranino part begins with a whole rest, followed by a half note G4, a quarter note A4, and a half note B4. The Piano accompaniment features a rhythmic pattern of eighth notes in the right hand and quarter notes in the left hand.

5

Measures 5-8 of the musical score. The Soprano part enters with a half note G4, followed by a half note A4, a quarter note B4, and a half note C5. The Piano accompaniment continues with the established rhythmic pattern.

9

Measures 9-12 of the musical score. The Soprano part has a whole rest in measure 9, followed by a half note G4, a quarter note A4, and a half note B4. The Piano accompaniment continues with the established rhythmic pattern.

13

Measures 13-16 of the musical score. The Soprano part begins with a half note G4, followed by a half note A4, a quarter note B4, and a half note C5. The Piano accompaniment continues with the established rhythmic pattern.

Спогади у вечірню годину

17

соп.

Pno.

21

соп.

Pno.

25

соп.

Pno.

29

соп.

Pno.

Спогади у вечірню годину

33

соп.

Pno.

38

соп.

Pno.

42

соп.

Pno.

46

соп.

Pno.

Віночок

українських народних пісень

Юрій Павленко

Allegretto

сопілка

Piano

соп.

Pno.

соп.

Pno.

соп.

Pno.

Moderato

mp

mp

Віночок

29

соп.

Рно.

35

соп.

Рно.

Accelerando

f

mf

42

соп.

Рно.

Allegro

f

49

соп.

Рно.

Віночок

54

соп.

54

Pno.

f

61

соп.

61

Pno.

Allegro agitato

f

mf

68

соп.

68

Pno.

120

75

соп.

75

Pno.

Allegro

f

Віночок

82

соп.

Pno.

Measures 82-88. The vocal line (соп.) is in treble clef, and the piano accompaniment (Pno.) is in grand staff. The piano part features a rhythmic pattern of eighth notes in the bass and chords in the treble.

89

соп.

Pno.

Measures 89-95. The vocal line (соп.) is in treble clef, and the piano accompaniment (Pno.) is in grand staff. The piano part continues the rhythmic pattern with some harmonic changes.

96

соп.

Pno.

Measures 96-102. The vocal line (соп.) is in treble clef, and the piano accompaniment (Pno.) is in grand staff. The piano part includes a forte (*f*) dynamic marking and ends with a double bar line.

Sarabande

Giuseppe Tartini

переклад для сопілки
Ю.Павленка

Largo con espressione

сопілка

Piano

соп.

Pno.

соп.

Pno.

The first system of the musical score for 'Sarabande' by Giuseppe Tartini. It features a Sopilka (Ukrainian bandura) and a Piano. The Sopilka part is in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 3/4 time signature. It begins with a melodic line marked *mf p* (mezzo-forte piano), followed by a series of slurs and a crescendo. The Piano part is in grand staff (treble and bass clefs) with the same key signature and time signature. It begins with a chordal accompaniment marked *mf p*, followed by a series of chords and a crescendo.

The second system of the musical score. The Sopilka part continues with a melodic line marked *tr* (trill), followed by a series of slurs and a crescendo. The Piano part continues with a chordal accompaniment, followed by a series of chords and a crescendo.

The third system of the musical score. The Sopilka part continues with a melodic line marked *f* (forte), followed by a series of slurs and a crescendo, then a repeat sign and a decrescendo marked *p mf* (piano mezzo-forte). The Piano part continues with a chordal accompaniment marked *f*, followed by a series of chords and a crescendo, then a repeat sign and a decrescendo marked *p mf*.

Sarabande

19

cop.

Pno.

25

cop.

Pno.

cresc.

31

cop.

Pno.

rit. *tr*

rit.

Гумореска

О.Кравчук
переклад для сопілки
Ю.Павленко

Allegro

сопілка

Piano

p

соп.

Pno.

mf

p

соп.

Pno.

соп.

Pno.

Гумореска

28

соп.

28

Pno.

f *mp* *f* *mp* *cresc.*

34

соп.

34

Pno.

f *f*

39

соп.

39

Pno.

sub. p *sub. p*

44

соп.

44

Pno.

Гумореска

51

соп.

51

p dolce

Pno.

57

соп.

57

Pno.

64

соп.

64

mf

Pno.

71

соп.

71

Pno.

Гумореска

78

соп.

Pno.

85

соп.

Pno.

rit.

p

cresc. poco a poco

92

соп.

Pno.

mf

mf

99

соп.

Pno.

Гумореска

106

соп.

Pno.

f *mp* *f*

112

соп.

Pno.

mp *cresc.* *mp* *cresc.*

117

соп.

Pno.

subp *cresc.* *sub. p* *cresc.*

122

соп.

Pno.

f *sf* *sf*

Melodia

dall'opera "Orfeo ed Euridice"

Christoph Willibald

Ritter von Gluck

переклад для сопілки

Ю.Павленка

сопілка

Piano

соп.

Pno.

соп.

Pno.

соп.

Pno.

Measures 1-3 of the musical score. The Sopranino part begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 3/4 time signature. It starts with a piano (*p*) dynamic. The Piano accompaniment consists of two staves (treble and bass clef) with a piano (*pp*) dynamic. The right hand plays a complex, arpeggiated figure, while the left hand provides a simple harmonic foundation.

Measures 4-6 of the musical score. The Sopranino part continues with melodic lines and rests. The Piano accompaniment features a more active right hand with arpeggiated chords, marked with *mf* (measures 4-5) and *p* (measure 6). The left hand remains simple.

Measures 7-8 of the musical score. The Sopranino part has a melodic line with a trill in measure 7. The Piano accompaniment continues with arpeggiated figures in the right hand and simple bass notes in the left hand.

Measures 9-11 of the musical score. The Sopranino part features a melodic line with a trill in measure 9. The Piano accompaniment has a more active right hand with arpeggiated chords, marked with *mf* (measures 9-10) and *mf* (measure 11). The left hand provides a simple harmonic base.

Melodia dall'opera "Orfeo ed Euridice"

cop. 12

Pno. 12

pp *cresc.* *mf* *mf*

cop. 15

Pno. 15

p *mf* *pp* *p* *mf*

cop. 18

Pno. 18

mf *p* *pp* *p* *mf* *pp*

cop. 21

Pno. 21

mf *poco rit.* *poco rit.*

Melodia dall'opera "Orfeo ed Euridice"

a tempo

25

cop.

p

mf

Pno.

pp a tempo

mf

28

cop.

pp

cresc.

Pno.

pp

cresc.

31

un poco rit.

a tempo

cop.

mf

pp

Pno.

mf

un poco rit.

pp a tempo

poco rit.

a tempo

35

cop.

mf

pp

Pno.

mf poco rit.

pp a tempo perdendosi

El Condor Passa

Daniel Alomía Robles

переклад для сопілки
Юрій Павленко

Andante

сопілка

Harpsichord

The first system of the musical score. The soprano part (сопілка) begins with a whole rest in the first two measures, followed by a quarter note G4 in the third measure. The harpsichord part (Harpsichord) features a complex accompaniment with chords and moving lines in both staves.

соп.

Hpschd.

4

The second system of the musical score. The soprano part (соп.) continues with a melodic line starting on a quarter note A4. The harpsichord part (Hpschd.) continues with its accompaniment, marked with a '4' above the first measure.

соп.

Hpschd.

7

The third system of the musical score. The soprano part (соп.) continues with a melodic line. The harpsichord part (Hpschd.) continues with its accompaniment, marked with a '7' above the first measure.

соп.

Hpschd.

10

The fourth system of the musical score. The soprano part (соп.) continues with a melodic line. The harpsichord part (Hpschd.) continues with its accompaniment, marked with a '10' above the first measure.

El Condor Passa

13

cop.

Hpschd.

This system contains measures 13, 14, and 15. The vocal line (cop.) begins with a treble clef and a key signature of two flats. It features a melodic line with eighth and quarter notes, some beamed together, and a final quarter rest. The harpsichord (Hpschd.) accompaniment is written for both treble and bass staves. The right hand plays chords and moving lines, while the left hand provides a steady bass line with some chordal support.

16

cop.

Hpschd.

This system contains measures 16, 17, and 18. The vocal line continues with a similar melodic pattern, using eighth and quarter notes. The harpsichord accompaniment becomes more active, with the right hand featuring more complex rhythmic patterns and the left hand maintaining a consistent bass line.

19

cop.

Hpschd.

This system contains measures 19, 20, 21, and 22. The vocal line shows a continuation of the melody. The harpsichord accompaniment features more intricate textures, with the right hand playing rapid sixteenth-note passages and the left hand providing harmonic support.

23

cop.

Hpschd.

This system contains measures 23, 24, 25, and 26. The vocal line concludes with a final melodic phrase. The harpsichord accompaniment provides a rich harmonic background, with the right hand playing moving lines and the left hand anchoring the harmony with a steady bass line.

El Condor Passa

27

cop.

Hpschd.

Measures 27-30. The vocal part (cop.) is silent. The harpsichord (Hpschd.) part features a complex texture with chords and moving lines in both staves.

31

cop.

Hpschd.

Measures 31-34. The vocal part (cop.) enters with a melodic line. The harpsichord (Hpschd.) part continues with a complex texture.

35

cop.

Hpschd.

Measures 35-38. The vocal part (cop.) continues with a melodic line. The harpsichord (Hpschd.) part continues with a complex texture.

39

cop.

Hpschd.

Measures 39-42. The vocal part (cop.) continues with a melodic line. The harpsichord (Hpschd.) part continues with a complex texture, ending with a final chord.

Sirba

Vladimir Cosma

переклад для сопілки

Ю.Павленка

сопілка

Piano

Measures 1-4 of the musical score. The Sopilka part (treble clef) has rests in measures 1-3 and enters in measure 4 with a quarter note G4, eighth notes A4-B4, and a quarter note C5. The Piano part (grand staff) begins in measure 1 with a treble clef accompaniment of eighth notes G4-A4-B4 and a bass clef accompaniment of eighth notes G3-A3-B3. This pattern continues through measure 4.

соп.

Pno.

Measures 5-7 of the musical score. The Sopilka part (treble clef) has a measure rest in measure 5 and enters in measure 6 with a quarter note G4, eighth notes A4-B4, and a quarter note C5. The Piano part (grand staff) has a treble clef accompaniment of eighth notes G4-A4-B4 and a bass clef accompaniment of eighth notes G3-A3-B3. This pattern continues through measure 7.

соп.

Pno.

Measures 8-10 of the musical score. The Sopilka part (treble clef) has a measure rest in measure 8 and enters in measure 9 with a quarter note G4, eighth notes A4-B4, and a quarter note C5. The Piano part (grand staff) has a treble clef accompaniment of eighth notes G4-A4-B4 and a bass clef accompaniment of eighth notes G3-A3-B3. This pattern continues through measure 10.

соп.

Pno.

Measures 11-13 of the musical score. The Sopilka part (treble clef) has a measure rest in measure 11 and enters in measure 12 with a quarter note G4, eighth notes A4-B4, and a quarter note C5. The Piano part (grand staff) has a treble clef accompaniment of eighth notes G4-A4-B4 and a bass clef accompaniment of eighth notes G3-A3-B3. This pattern continues through measure 13.

Sirba

14

соп.

Pno.

17

соп.

Pno.

20

соп.

Pno.

23

соп.

Pno.

Sirba

37
соп.

37
Pno.

31
соп.

31
Pno.

34
соп.

34
Pno.

37
соп.

37
Pno.

Glissando

8va

Silvia

Andante

Anatol Chiriac

переклад для сопілки
Юрій Павленко

сопілка

Piano

Measures 1-5 of the musical score. The Sopranino part is in G minor, 6/8 time, with a whole rest in measures 1-4 and a half note G4 in measure 5. The Piano part features a complex accompaniment with chords and moving lines in both hands, marked with a piano (p) dynamic.

соп.

Pno.

Measures 6-9 of the musical score. The Soprano part begins with a half note G4, followed by eighth and sixteenth note patterns. The Piano accompaniment continues with chords and moving lines, marked with a piano (p) dynamic.

соп.

Pno.

Measures 10-13 of the musical score. The Soprano part continues with eighth and sixteenth note patterns. The Piano accompaniment features a more active bass line and chords, marked with a piano (p) dynamic.

соп.

Pno.

Measures 14-17 of the musical score. The Soprano part continues with eighth and sixteenth note patterns. The Piano accompaniment features a more active bass line and chords, marked with a piano (p) dynamic.

Silvia

18

соп.

Pno.

22

соп.

Pno.

26

соп.

Pno.

29

соп.

Pno.

Silvia

32

соп.

Pno.

36

соп.

Pno.

39

соп.

Pno.

42

соп.

Pno.

Silvia

46

соп.

Pno.

46

47

48

49

p

p

p

p

p

#p

50

соп.

Pno.

50

51

52

53

p

#p

p

#p

54

соп.

Pno.

54

55

56

57

p

p

p

p

p

#p

58

соп.

Pno.

58

59

60

61

p

p

p

#p

p

Українська гумореска

П.Бриль

переклад для сопілки

Юрій Павленко

Allegro impetuso

сopілка

Piano

сop.

Pno.

9 *Festivo*

сop.

Pno.

13

сop.

Pno.

Українська гумореска

16

соп.

Pno.

f

19

соп.

Pno.

p

f

23

соп.

Pno.

mp

sf

mf

27

соп.

Pno.

Українська гумореска

31

соп.

p

Pno.

p

mp

34

соп.

parlando

f

Pno.

38

соп.

Andante vigoroso

f

misterioso poco acceler.

Pno.

Leo.

Leo.

42

соп.

Lento

Pno.

Leo.

Українська гумореска

47 *Tranquillo malinconico*

соп.

mp

47 *Allegretto*

Pno.

mp

3

52

соп.

52

Pno.

57

соп.

57

Pno.

3

61

соп.

61

Pno.

mf

mf

Українська гумореска

65

соп.

Pno.

70

соп.

Pno.

75

соп.

Pno.

80

соп.

Pno.

Українська гумореска

84

соп.

Pno.

mf

3

89

соп.

Pno.

Andante

mp

poco rit.

sf

#8

Allegro

95

соп.

Pno.

mp

98

соп.

Pno.

sf

p

Українська гумореска

103 *mf*

соп.

Pno.

107 *p*

соп.

Pno.

111 *f* *p*

соп.

Pno.

115 *mp* *f* *mp*

соп.

Pno.

Українська гумореска

119 *mf*

сop.

Pno.

123 *p*

сop.

Pno.

126 *con bravura* *mp* *mf*

сop.

Pno.

130 *mp* *f* *mf*

сop.

Pno.

Зміст

Вступ	3
Методичні рекомендації	4
Людмила Павленко Спогади у вечірню годину.....	5
Юрій Павленко Віночок Українських народних пісень	8
Giuseppe Tartini Sarabande	12
Олександр Кравчук Гумореска.....	14
Christoph Willibald Ritter von Gluck Melodia dall'opera «Orfeo ed Euridice».....	19
Daniel Alomía Robles El Condor Passa	22
Vladimir Cosma Sirba.....	25
Anatol Chiriac Silvia	28
Пилип Бриль Українська гумореска.....	32